

ناصرالدین انصاری

درگذشتگان

اخبار

حجت الاسلام و المسلمین
زبرجد شیرازی

حضرت مستطاب آقای حاج سیدعبدالله زبرجد شیرازی، یکی از علمای مشهور شیراز بود.

فقیده سعید، در سال ۱۳۲۰ش (۱۳۶۰ق)، در شیراز زاده شد و پس از نوجوانی، برای تحصیل علوم دینی وارد مدرسه علمیه «آقا باباخان» شد و ادبیات و سطوح را نزد مرحوم آیت الله حاج شیخ محمدعلی موحد آموخت و پس از مصاهرت با آیت الله شهید سیدعبدالحسین دستغیب، به قم آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: مکارم شیرازی، نوری همدانی و فاضل لنکرانی (کفایه و مکاسب) فرا گرفت و پس از آن به دروس آیات عظام: محقق داماد، آقای گلپایگانی و میرزا هاشم آملی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد. سپس به زادگاهش بازگشت و به خدمات دینی و علمی مانند: تولیت آستانه مقدسه امامزاده علاءالدین حسین (ع) و مدرسه علمیه محمودیه و تدریس سطوح عالی و خارج فقه در آن مدرسه و اقامه جماعت (ظواهرها در حرم مطهر و شب‌ها در مسجد حاج غنی (دروازه اصفهان) و راهنمایی و ارشاد مؤمنان و تفسیر قرآن پرداخت. او از اعضای «جامعه روحانیت شیراز» بود و همگام با علمای شیراز، به ویژه ابوالزوجه اش شهید آیت الله دستغیب، به مبارزه با رژیم پهلوی برخاست و نامش همواره ذیل اعلامیه‌های علمای شیراز دیده می‌شد.

آن مرحوم در ۷۲ سالگی، در صبح روز پنجشنبه

۱۹ بهمن ۱۳۹۱ش (۲۶ ربیع الاول ۱۴۳۴ ق) چشم از جهان فرو بست و پیکر پاکش صبح روز جمعه ۲۰ بهمن، پس از تشییع با شکوه و نماز آیت الله حاج سیدعلی اصغر دستغیب، در حرم مطهر امامزاده علاء الدین حسین (ع) به خاک سپرده شد و در غم فقدانش پیام‌های تسلیت از سوی مراجع عظام، صادر شد. حضرت آیت الله صافی گلپایگانی در پیام تسلیت خویش فرمود:

بسم الله الرحمن الرحيم

انا لله و انا اليه راجعون

رحلت عالم ربانی سلالة السادات حضرت حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج سیدعبدالله زبرجد (قدس سره) تولیت محترم آستان مقدس حضرت سیدعلاءالدین حسین (ع) موجب تأثر و تأسف گردید. آن فقیده سعید عمر پر برکت خود را در خدمت به اسلام و نشر معارف نورانی اهل بیت (ع) و تدریس و تعلیم و تربیت طلاب فاضل و اداره مدارس علمیه سپری نمود و در استان فارس به واسطه اخلاق کریمه و فضایل انسانی والایی که داشت، مورد توجه و عنایت علمای اعلام و مردم متدین و شریف بود.

مصیبت این عالم بزرگ را به حضرات علما و طلاب محترم استان فارس و به عموم مؤمنین به خصوص خاندان محترم و فرزندان مکرم ایشان تسلیت گفته و از خداوند متعال برای آن فقیده سعید علو درجات و غفران الهی و برای عموم بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل خواستارم.

لطف الله صافی

آیت الله محمدتقی مروارید

آیت الله آقای حاج شیخ محمدتقی مروارید، عالم بزرگ شهر ایلام بود.

آن مرحوم، در سال ۱۳۰۰ش (۱۳۴۰ق)، در مشهد مقدس زاده شد و تحصیلات دینی خویش را نزد استادانی چون حضرات آیات: شیخ حسنعلی مروارید، حاج سیداحمد مدرس یزدی، شیخ علی اکبر صدرزاده دامغانی، شیخ کاظم مهدوی دامغانی، ادیب نیشابوری، شیخ هاشم قزوینی و شیخ علی اکبر نوغانی فرا گرفت و پس از آن به قم آمد و نزد حضرات آیات: سلطانی طباطبایی، شهید صدوقی، شهید مرتضی مطهری، آقای منتظری، علامه طباطبایی به تکمیل تحصیل پرداخت و پس از آن به دروس آیات عظام: آقای بروجردی، گلپایگانی و سیدمحمد محقق داماد حاضر شد و بهره‌های فراوان برد و همزمان به تألیف (تقریرات دروس اساتید) و تدریس ادبیات و سطوح پرداخت و از سال ۱۳۲۷ش به شهر ایلام برای تبلیغ دین عزیمت نمود و همین باعث ازدواجش در آن شهر و اقامت پنجاه ساله‌اش در آنجا شد و سالیان فراوان در آن سامان به اقامه جماعت و تبلیغ و تدریس پرداخت.

در طول سالیان انقلاب اسلامی، به مبارزه مستمر با رژیم شاه پرداخت و بارها دستگیر شد و مورد آزار و شکنجه قرار گرفت و پس از پیروزی انقلاب هم تمام هم و غم خویش را

سرکشی می‌کرد. به نوشته یکی از دوستانش: او کثیر التفکر کم گوی و گزیده گوی، با سعه صدر، خوش رو و خوش اخلاق بود و همیشه، اول وقت نماز را در مسجد الرسول (ص) اقامه می‌کرد و با صوت زیباییش، گوش جان را می‌نواخت و احکام دین را بین دو نماز باز می‌گفت و قرآن را تفسیر می‌کرد.

از تألیفات اوست:

۱. عدالة الصحابة (رساله دکتورا)

۲. الخلل في الصلاة

۳. الردود المحکمات (در عقائد)

۴. تحقیق: حاشیة المکاسب (نوشته: آیت الله

سیدمحمدکاظم یزدی)

۵. تحقیق: حاشیة المکاسب (نوشته: آیت الله

شیخ محمدحسین غروی اصفهانی)

آن مرحوم، به هنگام ادای مناسک حج و در حال احرام، پس از فراغت از رمی جمره، در روز یکشنبه ۱۳ ذی الحجه ۱۴۳۳ ق برابر با ۸ آبان ۱۳۹۱ش در ۵۲ سالگی بر اثر سکنه چشم از جهان فرو بست و پیکر پاکش پس از تشییع، در قبرستان ابوطالب (ع) در نزدیکی قبر حضرت خدیجه کبری (س) به خاک سپرده شد. آیت الله العظمی وحید، در پیامی درگذشت ایشان را تسلیت گفتند و نوشتند:

«با کمال تأسف و تأثر رحلت جناب مستطاب فاضل العلامة الحجة شیخ عباس آل سباع -رحمة الله تعالی- که قبل از فراغ از اعمال منی در مکه مکرمه اتفاق افتاد. [را شنیدم]. این عالم بزرگوار سال‌های متمادی در بحث‌های فقه و اصول شرکت داشت و به مقامات عالیه از علم و تحقیق نائل گردید. اللهم اجعله و ایانا من اهل الجنة مع ساداتنا و اولیائنا محمد و آله الطاهرين».

شیخ عباس آل سباع قطیفی

حضرت مستطاب حجت الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ عباس آل سباع قطیفی، یکی از فضلاء منطقه قطیف عربستان و از ائمه جماعات شهر «محروس» بود.

فقید سعید در سال ۱۳۸۱ق، در جزیره «تاروت» زاده شد و در اوان جوانی، در ۱۴۰۰ق، به قم آمد و ادبیات را نزد آقای حاج شیخ محمدعلی بیابی و عقاید را نزد علامه سیدجعفر مرتضی عاملی فرا گرفت و در ۱۴۰۲ق، به زادگاهش بازگشت و بقیه ادبیات و سطوح را نزد حضرات آقایان: شیخ حسین عمران، شیخ عبدالرسول بیابی، شیخ محسن معلم، شیخ علی آل محسن و شیخ عباس عنکی آموخت و پس از آن به قم آمد و در دروس خارج آیات عظام: وحید خراسانی، میرزا جواد تبریزی و سید ابوالقاسم کوکبی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد و به درجات عالیه علم نائل آمد. سپس به زادگاهش بازگشت و به تدریس سطوح عالیه، امامت جماعت در مسجد الرسول الاعظم، در شهر محروس، تبلیغ دین و مذهب در عربستان و کشورهای اندونزی و مالزی و تحقیق و تألیف پرداخت و نمایندگی آیت الله العظمی وحید خراسانی در شهر محروس را بر عهده گرفت و به شهرهای مختلف استان قطیف سفر و به مردم منطقه

و عالمی بخت بود و با علمای نجف مانند حضرات آیات: سید محمد روحانی، سید علی سیستانی و شهید سید محمد باقر صدر، بحث‌های علمی می‌کرد.

تالیفاتش عبارتند از:

۱. الزهراء معلّمة (شرح خطبه حضرت زهرا)

۲. الفلسفة المقارنة بين القديم والحديث

۳. شرح كفاية الاصول

۴. حاشیه بر اسفار

۵. تقریرات درس اصول آیت‌الله خویی (دوره کامل)

۶. تقریرات درس فقه آیت‌الله خویی

آن مرحوم در ۷۰ سالگی، در پی بیماری قند، در سفر به مشهد مقدس، در شوال المکرم ۱۴۳۳ ق برابر با شهریور ۱۳۹۱ ش چشم از جهان فرو بست و پیکرش به نجف اشرف انتقال یافت و در وادی السلام به خاک سپرده شد.

برای پیشبرد اهداف انقلاب به کار گرفت و در مناطق محروم و روستاهای استان ایلام به کارهای عمرانی پرداخت و با قبول نمایندگی امام در جهاد سازندگی ایلام و نمایندگی مجلس خبرگان رهبری - از ایلام - به خدمت به مردم مؤمن و متدین آن دیار پرداخت تا در ۹۳ سالگی، در روز یکشنبه ۱ آبان ۱۳۹۱ ش (۵ ذیحجه الحرام ۱۴۳۳ ق) بدرود حیات گفت و پس از نماز حجت الاسلام و المسلمین آقای لطفی (امام جمعه ایلام) در گلزار شهدای شهر به خاک سپرده شد. از آثارش تقریرات درس فقه آیت‌الله بروجردی (لباس مشکوک) است.

حجت الاسلام والمسلمین شیخ معین خفاجی

مرحوم حجت الاسلام و المسلمین آقای شیخ معین خفاجی، یکی از استادان حکمت و فلسفه در حوزه نجف اشرف بود.

فقید سعید در سال ۱۳۶۴ ق، در کوفه در بیت مشهور کوفی «آل خفاجه» زاده شد و پس از تحصیلات نخستین در زادگاهش، به نجف اشرف آمد و سطوح عالی را نزد حضرات آیات: شیخ مجتبی لنگرانی (رسائل و مکاسب)، شیخ صدرا بادکوبه‌ای (کفایه)، شیخ علی اصغر احمدی شاهرودی (نهایة الدراية)، شیخ عباس قوچانی (اسفار)، شیخ محمد طاهر آل راضی و شهید سید مرتضی خلخالی فرا گرفت و پس از آن به درس‌های خارج آیات عظام: آقای خویی، میرزا باقر زنجانی و میرزا حسن بجنوردی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد و در حکمت و فلسفه کوشش فراوان نمود و با فلسفه غرب هم آشنا شد و سال‌ها به تألیف و تدریس سطوح عالی (کفایه و نهایة الدواية و فلسفه) و (شرح منظومه، اسفار و شرح اشارات) همت گمارد و شاگردان فراوان همچون حجج اسلام آقایان: شیخ محمد رضا انصاری قمی، سید حسین خمینی، شهید سید علی شیرازی، سید محمد رضا سیستانی و سید محمد باقر سیستانی پروراند. او افزون بر فلسفه، با علوم غریبه هم آشنا و بر فقه و اصول هم مسلط

نکته جالب در مورد مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) در استانبول همکاری بسیار خوب مردم علاقه‌مند و خیرخواه ترکیه است که نشان‌دهنده اقبال و فعالیت‌های این مؤسسه نزد مردم دارد؛ به گونه‌ای که مردم مؤسسه را از آن خود می‌دانند و با آن نهایت همکاری را دارند.

از سال ۱۴۳۳ق این مؤسسه با توجه به سابقه ده‌ساله و آشنایی با فضای فرهنگ شیعی ترکیه و با توجه به ضرورت بررسی ظرفیت‌های گوناگون حادثه عاشورا، دست به رویکرد جدیدی زد و اولین مراسم خیمه عاشورا را در ترکیه برگزار کرد. امسال و در دومین سال برگزاری مراسم خیمه عاشورا، اتفاق میمون دیگری نیز افتاد و آن برگزاری اولین همایش عاشورایی بود.

نکته مهم درباره برگزاری این مراسم این است که همایش عاشورایی، ناظر به مخاطبان خاص و قشر فرهیخته و دانشگاہیان است؛ اما مراسم خیمه عاشورا مربوط به عموم مردم است و هدف آن آشنا کردن بخش بیشتری از جامعه ترکیه با عاشورا است. در واقع این دو مراسم به گونه‌ای سامان‌دهی شده است تا هر مخاطبی بتواند با توجه به ظرفیت‌های خویش از حادثه سترگ عاشورا بهره‌مند شود. اکنون و پس از بررسی سابقه تاریخی مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) در ترکیه و معرفی کوتاه دو مراسم پیش‌گفته نگاهی کوتاه می‌اندازیم به این دو مراسم و قدری بیشتر درباره آنها خواهیم گفت.

اولین همایش «شناخت روش عاشورایی و آثار آن بر اصول انسانی»

این همایش در روز شنبه و یکشنبه ۲۷ و ۲۸ آبان ۱۳۹۱ برابر با دوم و سوم محرم ۱۴۳۴ق با شعار «المنهج العاشورائي و اثره في القيم الانسانيه» با حضور شخصیت‌ها و پژوهشگرانی از ایران و ترکیه و عراق آغاز به کار کرد. در برگزاری این همایش مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) و تولیدات‌های حرم‌های امام علی (ع)، امام حسین (ع)، حضرت ابوالفضل (ع)، کاظمین (ع) و عسکریین (ع)

اسماعیل مهدوی راد

مؤسسه آل البيت عليهم السلام، خیمه عاشورا و همایش عاشورایی

اخبار فرهنگی

فعالیت‌های تبلیغی و گسترش آموزه‌های دینی با روش‌های مختلف در جهان امروز از مهم‌ترین عملکردهای پیروان مکاتب و ادیان گوناگون برای برافراشتن پرچم عقیده‌شان است. در این میان هرگروه و فرقه‌ای با رصد فضای جغرافیایی و زمینه‌های دینی نقاط مختلف دنیا، سعی در انجام فعالیت‌های مذهبی دارند. برای تحقق این مهم مؤسسه آل البيت از سال ۱۳۸۳ نمایندگی‌ای را در شهر استانبول ترکیه دایر کرده است تا از این رهگذر حامی و پشتیبان تلاش‌های مردم ترکیه در عرصه مذهبی و ترویج فرهنگ قرآن باشد.

از جمله فعالیت‌های این مؤسسه در کشور ترکیه عبارتند از:

- برگزاری کلاس‌های قرآنی و عقیدتی
- برگزاری مراسم مذهبی
- تأسیس اولین کتابخانه تخصصی اهل بیت (عليهم السلام)
- رسیدگی به تأمین اجتماعی افراد بی‌بضاعت
- کمک به حوزه‌های علمیه و طلاب

همکاری داشته‌اند. بنابراین گفته مسئول همایش، این همایش هر ساله برگزار خواهد شد. مراسم از سطح علمی مناسبی برخوردار بود و اجرای اجلاس‌ها بر عهده حسین حاتمی، رئیس وقف علوی در ترکیه و مفتی استانبول و از چهره‌های علمی سرشناس این کشور بود.

در نخستین روز نشست سخنرانی‌های متعددی برگزار شد. از جمله سخنران‌ها می‌توان به سخنرانی پروفیسور محمد قورمز رئیس اداره امور دیانت ترکیه، حجت الاسلام و المسلمین شیخ ضیاءالدین زین‌الدین تولیت حرم امیرالمؤمنین (ع)، حجت الاسلام و المسلمین سیداحمد صافی تولیت حرم حضرت ابوالفضل (ع)، آقای رحمانی مدیر مؤسسه آل‌البیت (علیهم السلام) در ترکیه، دکتر علی یوجت از رهبران علوی ترکیه و علاءالدین نجف نماینده خاص حجت الاسلام و المسلمین آقای شهرستانی و مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل مؤسسه آل‌البیت (علیهم السلام) اشاره کرد.

محمد قورمز در سخنرانی خود ضمن اشاره به ضرورت این مراسم گفت: ما باید درباره امام حسین (ع) گفتگو کنیم و با تحلیل شخصیت وی، حوادث و تحولات امروز را دریابیم؛ زیرا با تمرکز در شخصیت آن امام می‌توانیم با رخدادهای تاریخ امروز خودمان آشنا شویم. شیعه و اهل سنت باید حادثه کربلا را بزرگ بدانند؛ اما متأسفانه در کشورهای عراق و سوریه تندروهایی را می‌بینیم که هویت تاریخی خود را فراموش کرده‌اند و دست به کشتارهای بی‌رحمانه می‌زنند.

حجت الاسلام و المسلمین شیخ ضیاءالدین زین‌الدین نیز در سخنان خود با یادآوری سخن معروف حضرت آیت‌الله العظمی سیستانی درباره وحدت میان مسلمانان و اینکه اهل سنت صرفاً برادران شیعیان نیستند، بلکه خود نفس شیعیان هستند، دیدگاه رئیس امور دیانت ترکیه محمد قورمز مبنی بر اتحاد مسلمانان را ستود.

ایشان نیز مانند دیگر سخنران‌ها بروح‌دست میان شیعه و سنی تأکید کردند.

آخرین سخنران علاءالدین نجف نماینده خاص آقای شهرستانی بود که این مراسم با تلاش‌های ایشان صورت گرفته بود. ایشان ضمن گزارشی از روند برگزاری همایش و برنامه‌های آتی مؤسسه آل‌البیت (علیهم السلام) در ترکیه از شرکت‌کنندگان در مراسم تشکر کرد.

نکته جالب این همایش که در سخنرانی‌ها مشهود بود، تأکید همه سخنران‌ها بروح‌دست شیعه و سنی بود. گویا این دغدغه برای تمام سخنران‌ها به صورت جدی مطرح بود؛ به گونه‌ای که شاید بتوان آن را از اصلی‌ترین دلایل برگزاری و همچنین دستاوردهای همایش دانست.

مراسم خیمه عاشورایی

نخستین مراسم خیمه عاشورایی مجموعه‌ای از برنامه‌ها بود که در محرم ۱۴۳۳ق با مشارکت و همکاری مؤسسه آل‌البیت (علیهم السلام) و تولیت محترم عتبات برگزار شد. شهردار استانبول در نخستین مراسم خیمه عاشورا گفت: حضور این خیمه حسینی بین دو مسجد بزرگ استانبول نشان می‌دهد که همان‌طور که اردوغان، نخست‌وزیر ترکیه گفته است اهل بیت (علیهم السلام) نقطه اشتراک‌اند نه

سخنران بعدی حجت الاسلام و المسلمین سیداحمد صافی بود که افزود بر تأکید بر عنصر گفتگو به عنوان یکی از راهکارهای مناسب برای همبستگی، بر ضرورت قرائت دوباره تاریخ عاشورا با هدف درس‌گرفتن از این حماسه بشری تأکید کرد و گفت: ما باید اهداف و شعارهای دو طرف درگیر در روز عاشورا را بشناسیم و اصول فکری و باورهای عقیدتی و اجتماعی و سیاسی را در نظر قرار دهیم؛ گو اینکه امام حسین (ع)، محور و کانون واقعه عاشورا بوده است؛ اما براساس روایات صحیح، شخص رسول خدا (ص) پیوند تنگاتنگی با این رخداد داشته و ریشه‌های تاریخی عاشورا پیش از حوادث کربلا شکل گرفته است.

آقای رحمانی نیز در سخنانی کوتاه خواستار استمرار این حرکت و برگزاری آن در مناطق دیگر جهان شد و از همه کسانی که به این مراسم آمده‌اند، تشکر کرد.

سخنران بعدی علی یوجت بود. ایشان در سخنانی امام حسین (ع) را نماد اسماء و افعال حق، تجلی ذات حق و محور وحدت دانست. ایشان اضافه کرد: امام حسین (ع) نباید مایه اختلاف میان مسلمانان باشد. امام حسین (ع) رهبر همه است نه رهبر شیعه‌ها یا سنی‌ها.

توفیق این برنامه‌ها، گویای زمینه‌مناسبت برای چنین فعالیت‌هایی است.

با امید به انجام چنین فعالیت‌هایی از سوی بانیان مذهب و فرهنگ اسلامی ایران.

متصوفه و علوی‌ها به نام تکیه و در عرف مردم خیمه حسینی خوانده می‌شود.

در این مراسم پیامی نیز قرائت شد که در آن بر اهمیت رساندن پیام عاشورا به همه جهانیان تأکید و برپایی این مراسم یکی از راه‌های رساندن این پیام بیان شد.

در پایان مراسم علی بیوجت مسئول فرهنگ دینی علوی ترکیه در سخنانی الگوبرداری از امام حسین (ع) را توصیه کردند و برگزاری این خیمه را مصداق «کل ارض کربلا و کل یوم عاشورا» دانستند.

در پایان این نوشتار بیان این نکته لازم است که آنچه در برگزاری این خیمه و همایش عاشورایی مهم است، غافل نبودن از ظرفیت‌های ترویج فرهنگ شیعی در کشورهای مختلف به ویژه کشورهای دوست و همسایه است که در این میان باید به مؤسسه آل‌البیت (علیهم السلام) و بانیان این مراسم دست‌مریزاد گفت؛ گو اینکه

اختلاف، همچنین پروفیسور حاتمی با اشاره به حضور قبر یوشا جد مادری حضرت بقیة‌الله در استانبول گفت: به عقیده من جمع شدن دو دریای مسیحیت و اسلام، استانبول خواهد بود و از اینجا مسلمان و مسیحیت، پشت سرآم زمان حرکت خواهند کرد.

در ادامه برگزاری خیمه عاشورا در سال ۱۴۳۳ق امسال نیز دومین مراسم خیمه عاشورایی در تاریخ دوم آذر ۱۳۹۱ برابر با هفتم محرم ۱۴۳۴، در کنار مقبره ابویوب انصاری اجرا شد. این خیمه شبیه ایوان‌های عتبات طراحی شده است و برای حضاران فضایی سراسر معنوی، شبیه آنچه در عتبات است را تداعی می‌کند. این خیمه در میدان فسخانه در منطقه ایوب شهر استانبول ترکیه و با حضور هیأت‌های علمی و دینی و فرهنگی از عراق و ترکیه و با پوشش رسانه‌های دیداری و شنیداری و نوشتاری برگزار شد. خیمه عاشورایی در فرهنگ ترکی به نام چادر و در بین